

V deželni skupščini posvetuje se največ o raznih načrtanih učilniških napravah in uredbah, ki jih vlada namerava ukreniti. To pa je posebno važno, in učitelj, ki ga njegovi volilci pošljejo v konferenco, ima veliko dolžnost, da tu sôdi po svoji vésti in po svojem najboljšem prepričanji, ter se ne uklone strastnim „mešetarjem“, ki ga zdaj na to, zdaj na uno stran vlečejo.

Tečaji izobraževanje nadaljujoči za učitelje so na učiteljskih izobraževaliških praviloma ob jesenskih šolskih počitnicah (ferijah). Tu se izobražujejo učitelji, kadar jim deželna šolska oblast tako ukazuje. Taki izobraževanje nadaljujoči tečaji ozirajo se na učitelje, ki v svojih prejšnjih učnih letih niso imeli prilike, da bi se bili za svoj stan dobro izobražili. Po nekaterih vnanjih deželah so namesto teh tečajev nasvetovali, naj bi se mlajši učitelji pošiljali v šole starejših in skušenih učiteljev, in to je pot, po katerem se sploh naravno izobražuje, recimo rokodelec, trgovec, kmetovalec i. dr. Dobri vzgledi velikrat koristijo in storé več, kakor polne torbe suhih znanstvenjakov.

P.

Kaj naj ljudski učitelj stori, da bode učitelj mladini in národu.

Ljudski učitelj naj ne bode le učitelj izročene mu mladine, ampak izobraževalno naj deluje na vso okolico, v katerej živi. On naj bode v svojem domačem in javnem življenji najlepši vzgled dobrega, poštenega in značajnega človeka, rodoljuba in državljana. Z dostojnim in ljubeznjivim obnašanjem naj se povsod kaže pravega in odkritoserčnega prijatelja svojemu národu. Ljudski učitelj naj zagovarja in pospešuje vsako podjetje, ki deluje na нравni in dejanski dobiček, napredek in razvitek človeškega blagostanja, in to že posebno, ako je na korist njegovemu národu ali pa občini.

Da pa ljudski učitelj to tóliko lepo nalogo izvršuje, treba mu je, da s pozornim očesom opazuje vse svetovne dogodke, posebno pa napredovanje národnega izobraženja. Dobro naj se seznanja z vsemi šegami, navadami, potrebami in z vrlinami svojega národa in posebno pa še s potrebami svoje okolice in svoje občine. Vedno naj prevdarja in misli, kako bi vsakemu posameznemu občanu in sploh vsem vkup in národu pomagal in pripomogel k napredku in zboljšanju.

Ljudski učitelj v pravem pomenu besede „ljudski“ (národni) skrbi, da se med ljudstvo širijo domače, v materinem jeziku pisane knjige ter pri vsakej priliki ljudstvu priporoča óne národne zборе in društva, katera delajo v izobraženje in razširjanje domačega književstva. Domoljubni ljudski učitelj, kadar in kjerkoli more svojemu domačemu ljudstvu svétuje, poučuje ter ga po svoji zmožnosti v vseh okoliščinah podpira brez vsake sebičnosti in brez koristoljubja.

Ljudskemu učitelju bodi vedno in povsod pred očmi posebno pa pri poučevanju mladine dejanska svrha národne izomike.

— š —

Značaj!

Vsak čas ima svoje dobro in zló; današnjemu veku očitajo, da ne rodi značajev, dasiravno se véda in izobraženost čedalje bolj širi. Je li to očitanje opravičeno? Najlepše je za človeka, ako se more reči o njem: mož beseda. Značaj je, ki zapoveduje pglavitnim duševnim zmožnostim, ki nagiba pamet, um in voljo. Značaj človeku daje moč, da uravná svoje dejanje in nehanje tako, da je z Bogom, bližnjim in sam s sabo v soglasji. Breznačajnost pa človeka ogrdi, ker breznačajen ni dosleden, ter je omahljivemu trstu podoben; ljudi se bojí, rad opravlja in obrekuje, in na vse strani hrbet krivi. Ako